

Opatrenia COVID-19 pre oblasť správy daní

Dátum spracovania: 21.4.2020

V tomto článku vám priblížime opatrenia prijaté zákonom č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov („zákon“) z dielne ministerstva financií, týkajúce sa správy daní.

Časová pôsobnosť

Tieto opatrenia platia **od 12.3.2020**, kedy vláda vyhlásila mimoriadnu situáciu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky, do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda mimoriadnu situáciu odvolá („obdobie pandémie“), príp. až do uplynutia najneskoršej lehoty podľa tohto zákona.

1. Zmeškanie lehoty

Ak daňový subjekt počas obdobia pandémie nevykoná určitý úkon (napr. podanie odvolania, predloženie dokladov správcovi dane, atď.) v zákonom stanovenej alebo správcom dane požadovanej lehote, **zo zákona sa mu odpustí zmeškanie** tejto lehoty, za podmienky, že predmetný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Zo strany daňového subjektu teda **nie je potrebná žiadosť** o odpustenie zmeškania lehoty, ale je nevyhnutné, aby predmetný úkon vykonal v tejto náhradnej lehote.

Napríklad, ak lehota na podanie odvolania daňovému subjektu uplynie počas obdobia pandémie, daňový subjekt môže toto odvolanie podať do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po skončení obdobia pandémie.

Odpustenie zmeškania sa však **nevzťahuje** na úkony, ktorými sú (i) podávanie daňových priznaní, (ii) kontrolného výkazu a súhrnného výkazu, (iii) platenie daní a preddavkov na daň. Takéto odpustenie zmeškania lehoty sa tiež nemôže aplikovať na také povinnosti, na ktoré neexistuje lehota na plnenie, napr. niečo strpieť alebo niečoho sa zdržať. Ide napr. o predbežné opatrenie alebo záložné právo podľa daňového poriadku.

2. Prerušenie daňovej kontroly a daňového konania

a. Daňová kontrola

Prebiehajúcu daňovú kontrolu počas obdobia pandémie možno **na základe žiadosti** daňového subjektu **prerušiť**.

Právne účinky úkonov vykonaných do dňa podania žiadosti daňového subjektu o prerušenie daňovej kontroly zostávajú zachované.

V doteraz prerušených daňových kontrolách sa pokračuje, ak neboli prerušené na žiadosť daňového subjektu alebo ak pominuli dôvody, pre ktoré sa daňové kontroly prerušili. Ak daňový subjekt nepožiada o prerušenie daňovej kontroly a v stanovenej lehote nestihne vykonať určitý úkon, **odpustenie zmeškania lehoty nemožno uplatniť** (vid'. bod 1 – zmeškanie lehoty).

b. Daňové konanie

Prebiehajúce daňové konanie počas obdobia pandémie možno **na základe žiadosti** daňového subjektu **prerušiť**.

Právne účinky úkonov vykonaných do dňa podania žiadosti daňového subjektu o prerušenie daňového konania zostávajú zachované.

V doteraz prerušených daňových konaniach sa pokračuje, ak neboli prerušené na žiadosť daňového subjektu alebo ak pominuli dôvody, pre ktoré sa daňové konania prerušili. Ak daňový subjekt nepožiada o prerušenie daňového konania a v stanovenej lehote nestihne vykonať určitý úkon, **odpustenie zmeškania lehoty nemožno uplatniť** (vid'. bod 1 – zmeškanie lehoty).

3. Zverejňovanie v zoznamoch finančnej správy

V nadväznosti na potrebu zmiernenia ekonomických dopadov na daňové subjekty v dôsledku šírenia vírusu COVID-19 sa upravuje, že daňové subjekty, (i) ktoré nezaplatia daň v období pandémie, alebo (ii) u ktorých nastali v období pandémie dôvody na zrušenie registrácie na dani z pridanej hodnoty, **nebudú zverejňované** v zoznamoch vedených finančným riaditeľstvom.

Účelom je zabrániť negatívnym účinkom, ktoré by mohli v dôsledku zverejnenia daňových subjektov v týchto zoznamoch nastať, napr. daňový subjekt by nedostal dotáciu, úver a pod.

Zároveň sa v období pandémie **nebude aktualizovať** ani zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty vymazaných zo zoznamu platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie.

4. Daňové nedoplatky

Dlžná suma dane, ktorej splatnosť uplynie počas obdobia pandémie (t.j. *daňový nedoplatok podľa daňového poriadku*) **nebude počas obdobia pandémie považovaná za daňový nedoplatok, za podmienky**, že daňový subjekt túto dlžnú sumu dane zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

To znamená, že na daňový subjekt, ktorému síce vznikol daňový nedoplatok počas obdobia pandémie, pretože napr. nemal ako daň zaplatiť, sa bude pozerieť, ako keby tento daňový nedoplatok nemal, ak ho následne v náhradnej lehote zaplatí.

Ak však daňový subjekt túto daň nezaplatí ani v náhradnej lehote, bude sa znovu považovať za daňový nedoplatok, a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí tejto náhradnej lehoty na jeho zaplatenie.

Na tomto mieste je potrebné upozorniť, že týmto síce nebude voči daňovému subjektu evidovaný daňový nedoplatok, avšak daňový subjekt sa stále nevyhne sankcii za nesplnenie povinnosti zaplatiť daň načas. Svoje daňové povinnosti preto radšej neodkladajte, aby ste nemuseli platiť úrok z omeškania za daň nezaplatenú včas.

Príklad:

Ak daňový subjekt neuhradí daň, ktorej splatnosť je 31.3.2020, táto daň sa nestáva daňovým nedoplatkom, ak ju daňový subjekt uhradí do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Napríklad, ak obdobie pandémie skončilo 30.9.2020, uvedenú daň má daňový subjekt povinnosť uhradiť do 31.10.2020. Ak daňový subjekt daň neuhradí ani do 31.10.2020, táto daň sa stáva daňovým nedoplatkom od 1.11.2020 ako dňa nasledujúceho po uplynutí tejto náhradnej lehoty na zaplatenie.

5. Daňové preplatky

Daňový preplatok, ktorý si daňový subjekt uplatní v daňovom priznaní k dani z príjmov, ktoré podá počas obdobia pandémie, správca dane **vráti** daňovému subjektu najneskôr **do 40 dní** od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo daňové priznanie podané.

Preplatok, ktorý si daňový subjekt uplatnil v daňovom priznaní k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok 2019, ktoré podal v čase od 1. januára 2020 do začatia obdobia pandémie (12.3.2020), správca dane vráti do 40 dní odo dňa 31.3.2020.

Príklady:

(1) Daňový subjekt podá daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2019 počas obdobia pandémie, napr. dňa 31.3.2020, v ktorom si vyčíslil daňový preplatok v sume 500 EUR. Správca dane vráti daňovému subjektu tento daňový preplatok do 40 dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo daňové priznanie podané, t.j. najneskôr do 10.5.2020.

(2) Daňový subjekt podal daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2019 ešte pred obdobím pandémie, napr. dňa 10.3.2020, v ktorom si vyčíslil daňový preplatok v sume 500 EUR. Správca dane vráti daňovému subjektu tento daňový preplatok do 40 dní odo 31.3.2020, t.j. najneskôr do 10.5.2020.

Ak však daňový preplatok vznikol daňovému subjektu z dôvodu, že uhradil vyššiu sumu dane než ako bola vyčíslená v daňovom priznaní (z dôvodu zaplatených preddavkov), daňový subjekt si v tomto prípade musí podať žiadosť o vrátenie daňového preplatku.

6. Odloženie daňovej exekúcie

Ak u vás začala daňová exekúcia, táto sa počas obdobia pandémie **odkladá**. V začatej daňovej exekúcii sa bude pokračovať po skončení obdobia pandémie.

7. Zánik práva vyrubiť daň a premlčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok

Počas obdobia pandémie sa **prerušuje plynutie lehoty**

- a. na zánik práva vyrubiť daň,
- b. na zánik práva vymáhať daňový nedoplatok a
- c. v ktorej sa premlčuje právo na vymáhanie daňového nedoplatku.

8. Správne delikty

Ak ste mali povinnosť podať **dodatočné daňové priznanie k dani z príjmov** a nepodali ste ho v lehote, ktorá uplynula počas obdobia pandémie, nebude sa to považovať za správny delikt. Podmienkou je, že si svoju povinnosť splníte do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

9. Sankcie

Daňový subjekt **nebude sankcionovaný** úrokom z omeškania, ak nezaplatí daň z príjmov, ktorá sa stala splatnou počas obdobia pandémie.

Podmienkou však je, aby daňový subjekt dodatočne, t.j. do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, splnil (*zaplatil alebo odviedol*) tieto povinnosti v ustanovenej výške alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane.

Ak ich však daňový subjekt nezaplatí ani v tejto náhradnej lehote, úrok sa vyrubí odo dňa nasledujúceho po uplynutí tejto náhradnej lehoty na ich zaplatenie.

Dávame do pozornosti, že odpustenie sankcie sa nevzťahuje na **platenie preddavkov na daň z príjmov** . Preto pokiaľ z dôvodu vašej finančnej situácie nie ste schopní platiť preddavky na daň z príjmov, odporúčame požiadať správcu dane o platenie preddavkov inak. Vzor tejto žiadosti si môžete bezplatne stiahnuť tu: <http://pravovruskach.sk/dane.html>.

V prípade ak sa daňovému subjektu **zníži daňový preplatok** , a to po

- daňovej kontrole alebo
- podaním opravného alebo dodatočného daňového priznania k dani z príjmov,

bude mu uložená **pokuta vo výške 100 %** z uvedeného rozdielu, pričom daňový subjekt je povinný vrátiť správcovi dane aj tento rozdiel z preplatku.

Sankcia nebude uložená v prípade, ak dôjde **k zníženiu daňového preplatku** na dani z príjmov podaním daňového priznania **ešte pred jeho vrátením** .

Príklad:

Daňový subjekt podal riadne daňové priznanie k dani z príjmov, v ktorom si vyčíslil daňový preplatok v sume 500 EUR. Následne podal opravné daňové priznanie do skončenia obdobia pandémie, v ktorom si vyčíslil daňový preplatok v sume 200 EUR. Daňovému subjektu bude uložená pokuta vo výške 300 EUR a sumu vo výške 300 EUR, o ktorú pôvodný preplatok znížil, a ktorá mu bola už vrátená, bude musieť daňový subjekt vrátiť.

Pokuta sa neuloží v prípade, že daňový subjekt podá opravné alebo dodatočné daňové priznanie k dani z príjmov, ktorým si síce zníži daňový preplatok, ale k podaniu tohto priznania dôjde ešte pred reálnym vrátením daňového preplatku daňovému subjektu.

10. Správne poplatky

Počas obdobia pandémie sa **neplatia správne poplatky za úkony a konania správnych orgánov** , ktoré sú potrebné na zmiernenie negatívnych dôsledkov pandémie.

Oslobodenie od správnych poplatkov platí za splnenia týchto podmienok súčasne:

- podanie je uskutočnené počas obdobia pandémie a
- účel podania je zmiernenie negatívnych následkov pandémie,

tzn. podaním na správny orgán musí byť preukázaná priama príčinná súvislosť medzi úkonom a konaním správneho orgánu s pandemiou.

Ak teraz vykonávate voči správcovi dane úkon, ktorý je potrebný na zmiernenie negatívnych dôsledkov pandémie, za tento úkon neplatíte správny poplatok (*napr. všeobecná žiadosť o predĺženie lehoty vo výške 4,50 EUR, ak je podaná elektronicky*).

Ing. Mgr. Lenka Paluchová, LL.M.

Junior Partner

Daňová advokátka

lenka.paluchova@smlegal.sk

<https://www.smlegal.sk>

